nieuws

Hittestress bij koeien kost melkveehouder tot 1500 euro

nieuws

Een daling van de melkproductie als gevolg van hittestress kan leiden tot een omzetverlies van 1.500 euro in de warmste maanden. Dit blijkt uit grootschalig onderzoek van het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO) en de Zwitserse ETH Hogeschool. De onderzoeksinstellingen hebben productiecijfers van alle Vlaamse melkveebedrijven naast de registreerde temperatuur gelegd om de economische schade door hitte in kaart te brengen.

26 SEPTEMBER 2023 – LAATST BIJGEWERKT OM 26 SEPTEMBER 2023 20:57

Jerom Rozendaal

Lees meer over:
melkvee

Dat hoge temperaturen en een hoge luchtvochtigheid de melkhoeveelheid en de melkkwaliteit (bijvoorbeeld het vet- en eiwitgehalte) aantasten, is geweten bij landbouwers. Over de grootte en het verloop van de economische schade door hitte is vooralsnog weinig bekend. Hier heeft ILVO verandering in willen brengen. Samen met de ETH Hogeschool van Zurich heeft het cijfers over de melkproductie en melkkwaliteit van alle Vlaamse melkveebedrijven in de jaren 2009-2015 vergeleken met de lokale weergegevens vertaald in de zogenaamde Temperature Humidity Index (THI). Deze index geeft een maat voor hittestress op basis van de temperatuur en luchtvochtigheid.
Warmteschokken - plotse warme en vochtige omstandigheden- leiden tot hittestress bij de koe en resulteren in een afname van de melkhoeveelheid en het eiwitgehalte. In de maand met de meest extreme THI-waarden verliest een gemiddeld bedrijf bijna vijf procent aan melkproductie. Voor een gemiddeld bedrijf en aan gemiddelde prijs van 30 eurocent per liter komt dit neer op een verlies van 440 euro voor die maand. Voor de vijf procent zwaarst getroffen bedrijven in die maand is dat meer dan 1.500 euro.

Omzetverlies van 500 euro

De onderzoekers zagen het aantal hittegolven in de latere jaren van de meetperiode toenemen. Uit een simulatieberekening concluderen zij dat elke extra dag met een THI van 85 (wat bijvoorbeeld overeenkomt met een temperatuur van 33°C en een relatieve luchtvochtigheid van 65%) op een gemiddeld melkveebedrijf en aan een gemiddelde melkprijs tot een omzetverlies van 500 euro kan leiden.
Het effect van hittestress op de melkproductie en het eiwitgehalte in melk is niet rechtlijnig, stelt ILVO-landbouweconoom Erwin Wauters. “Een duidelijke knik naar zwaardere economische schade ligt op 76 punten (bijvoorbeeld 27 graden en een

luchtvochtigheid van 60 procent, *red.*).” In tegenstelling tot de het melkvolume en de eiwitgehaltes, loopt het vetgehalte bij een THI van boven de 76 juist op. De onderzoekers voegen hieraan toe dat dit laatste in tegenspraak is met eerdere bevindingen en nader onderzoek vereist.

Meer hittestress te verwachten

Los van de melkproductie kan hittestress ook gevolgen hebben op de vruchtbaarheid van de koe en bijvoorbeeld resulteren in een langere tussenkalftijd. Ook dit kan economische gevolgen hebben voor de melkveehouder. Wauters geeft aan dat dit effect niet is meegenomen in de studie omdat de onderzoekers over onvoldoende relevante data beschikten.

Het Vlaams-Zwitserse onderzoeksteam concludeert tot besluit dat over de gehele onderzochte periode de economische impact nog enigszins beperkt is, doordat zeer hoge THI-waarden nog niet zo frequent voorkwamen. “Het economisch belang van hittestress op melkveebedrijven is echter aanzienlijk en groeit nog steeds, door het toenemen van de klimaatverandering. In de recentere periode zijn dagen met hoge THI-waarden veel frequenter geweest.”

Om hittestress tegen te gaan, kunnen boeren anti-hittemaatregelen toepassen. Mogelijke strategieën zijn bijvoorbeeld ventilatie, waterverneveling in de stal, voorzien in genoeg drinkwater op een optimale temperatuur, beweiding op de koelste momenten van het etmaal of aanpassingen aan de melkveestapel.

Maatregelen om hitte buiten de stal te houden

Melkveehouder Jos Tops uit Nevel schat de verminderde melkopbrengst tijdens hete dagen op drie tot vier liter per koe. “Koeien worden luier, blijven liever liggen, eten minder voeder en geven minder melk”, verklaart de boer die met zijn zonen meer dan 300 koeien melkt. De veestapel is recent verhuisd naar een nieuwe stal die eerder deze maand de deuren opende voor het grote publiek, tijdens de Dag van de Landbouw.

Bij het ontwerp van een nieuwe stal heeft de melkveehouder dan ook veel aandacht besteed aan het buiten houden van de warmte. Behalve een hoge stal met open zijkanten installeerde hij ook ventilatoren die automatisch aanspringen bij 21 graden. “Als de temperatuur boven de 28 graden stijgt, hebben we ook beneveling.” Water wordt dan voor de ventilatoren gespoten die het vervolgens uitwaaien over de melkkoeien. Volgens Tops hebben de maatregelen effect en is er in de nieuwe stal minder productieverlies bij warme dagen dan in de oude stal.

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada